

Parlamentul
Republicii Moldova

CGJ-08 nr. 146
01 aprilie 2021

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege privind abrogarea Legii nr.235 din 3 octombrie 2016 privind emisiunea obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr.807 din 17 noiembrie 2014 și nr.101 din 1 aprilie 2015 (nr.91 din 30.03.2021)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat, **în mod de urgență**, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii cu privire la actele normative nr.100/2017, și comunică următoarele.

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă a unui grup de deputați în Parlament, conform art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Prin natura raporturilor sociale reglementate, inițiativa legislativă face parte din categoria legilor organice, adoptarea cărora ține de competența Parlamentului, conform art.66 lit.a) din Constituție.

3. Proiectul de lege prevede abrogarea Legii nr.235/2016 privind emisiunea obligațiilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr.807 din 17 noiembrie 2014 și nr. 101 din 1 aprilie 2015 (în continuare Legea nr.235/2016).

Potrivit Notei informative, scopul proiectului de lege este eliminarea presiunii fiscale suplimentare asupra populației și economiei Republicii Moldova, utilizarea eficientă și în interesul cetățenilor a resurselor financiare acumulate de stat sub formă de taxe și impozite, neadmiterea majorării substanțiale a datoriei de stat.

4. Cu referire la conținutul Notei informative la proiectul de lege, atenționăm că acesta nu corespunde cerințelor art.30 și ale art.40 din Legea nr.100/2017, lipsind argumentele privind raționamentele juridice ce au determinat înaintarea proiectului de lege în redacția propusă, argumentele de rigoare privind efectuarea expertizelor economice, financiare, juridice, anticorupție etc., avizarea obligatorie de către autoritățile competente în domeniu: Guvernul Republicii Moldova, Banca Națională a Moldovei, Ministerul

Finanțelor, Comitetul Național de Stabilitate Financiară, Centrul Național Anticorupție.

Atenționăm că anterior Direcția Generală Juridică a supus avizării două proiecte de legi similare privind abrogarea Legii nr.235/2016 și își menține obiecțiile sale expuse și asupra actualului proiect de lege. Astfel, reiterăm obiecțiile cuprinse în avizele: nr.Dj-8/40 din 9 februarie 2017 la proiectul de lege nr.514/2017, nr.DGJ-8/589 din 10.12.2020 la proiectul de lege nr.491/2020.

5. Nota informativă nu conține nici o referire la Legea nr.230/2020 pentru abrogarea Legii nr.235/2016 privind emisiunea obligațiunilor de stat în vederea executării de către Ministerul Finanțelor a obligațiilor de plată derivate din garanțiile de stat nr.807 din 17 noiembrie 2014 și nr.101 din 1 aprilie 2015 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2020, nr.353-357, art.266), declarată neconstituțională prin Hotărârea Curții Constituționale nr.9/2021 din cauza nerespectării procedurii de înaintare a proiectului de lege spre examinare în Parlament, precum și a condițiilor expres stabilite în Constituția Republicii Moldova.

6. În acest context, urmează a se ține cont de constatările Curții Constituționale expuse prin Hotărârea nr.9/2021, care prevăd următoarele:

- Curtea a conchis că Legea nr.230/2020 are un impact bugetar în sensul art.131 alin. (4) din Constituție.

- Curtea a constatat că adoptarea unei legi cu impact bugetar în lipsa avizului Guvernului conduce la încălcarea procedurii prevăzute de art.131 alin.(4), (6) și a art.6 din Constituție, care obligă autoritățile statului să-și exercite atribuțiile în limitele rigorilor stabilite de Constituție (HCC nr. 23 din 10 octombrie 2019, § 77; HCC nr. 4 din 21 ianuarie 2021, §§ 71-72; HCC nr. 8 din 11 martie 2021, § 75).

- Curtea a constatat că Parlamentul a adoptat Legea nr.230/2020 în lipsa avizului prealabil al Guvernului și la adoptarea Legii contestate a încălcat dispozițiile art. 1 alin. (3), 6 și art. 131 alin.(4) din Constituție.

- Curtea a reținut că, în cazul unui proiect de lege care are impact bugetar, Parlamentul trebuie să solicite avizul Guvernului privind proiectul în discuție, iar Guvernul este obligat să avizeze proiectul trimis de Parlament în baza procedurii prevăzute de art.131 alin.(4) din Constituție.

7. Reieșind din faptul că Curtea Constituțională prin Hotărârea nr.9/2021 și-a expus opinia referitor la Legea nr.230/2020 pentru abrogarea Legii nr.235/2016, doar prin prisma art. 1 alin. (3), 6 și art. 131 alin.(4) din Constituție, fără a se pronunța în fond asupra efectelor juridice ce le comportă abrogarea Legii nr.235/2016, considerăm necesară examinarea suplimentară a argumentelor invocate de Banca Națională a Moldovei prin Scrisoarea nr.31-002/76/3331 din 16.12.2020 la proiectul de lege nr.451/2020 (Legea nr.230/2020), reflectate la pct.53-55 din Hotărârea Curții Constituționale menționate.

8. În condițiile în care, potrivit art.15 alin.(2) lit.c) din Legea cu privire la Guvern nr.136/2017, Guvernul interimar nu este în drept să avizeze inițiative legislative, inclusiv proiecte de legi, și să examineze propuneri legislative, considerăm prematură înaintarea prezentului proiect de lege spre examinare în cadrul ședinței plenare, iar eventuala adoptare a legii de către Parlament ar putea conduce la declararea neconstituționalității acesteia.

9. În contextul adoptării Hotărârii Parlamentului nr.49 din 31.03.2021 privind declararea stării de urgență, prin care se declară stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova în perioada 1 aprilie – 30 mai 2021, potrivit Legii nr.212/2004 privind regimul stării de urgență, de asediu și de război, exercitarea atribuțiilor Guvernului și ale Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova este dominată de regimul juridic special al normelor aplicabile în perioada stării de urgență.

Domeniul de reglementare al proiectului de lege nu se atribuie categoriilor de măsuri necesare de întreprins, aplicabile pe perioada stării de urgență, conform prevederilor art.20 din Legea nr.212/2004 și ale art.2 din Hotărârii Parlamentului nr.49/2021.

Șef Direcție Generală
Ion CREANGĂ

Ex. I. Gălușcă
tel.: 820-579